

ДОГОВОР

меѓу Република Македонија

и

Република Австрија

за

поттикнување и заштита на инвестиции

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА и РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА во натамошниот текст наведени како "договорни страни";

СО ЖЕЛБА да создадат поволни услови за поголема економска соработка меѓу договорните страни;

ПРИЗНАВАЈКИ дека поттикнувањето и заштитата на инвестициите може да ја зајакне подготвеноста за такви инвестиции и со тоа да даде важен придонес кон развојот на економските односи;

ПОТВРДУВАЈКИ ја својата определба за почитување на меѓународно признаените стандарди на трудот;

СЕ ДОГОВОРИЈА ЗА СЛЕДНОТО:

ГЛАВА ЕДЕН**ОПШТИ ОДРЕДБИ****ЧЛЕН 1****ДЕФИНИЦИИ**

За целите на овој договор

1. "инвеститор на договорна страна" значи:

а) физичко лице кое е државјанин на договорна страна согласно со нејзините важечки закони, и

б) правно лице, вклучувајќи корпорации, компании, здруженија или кој да било друг ентитет што е инкорпориран или формиран согласно законот на таа договорна страна,

кое инвестира или инвестирало на територијата на другата договорна страна.

2. "инвестиции на инвеститор на договорна страна" значи секој вид средства вложени на територијата на едната договорна страна, во сопственост или директно или индиректно контролирани од инвеститор од другата договорна страна, а особено, иако не исклучително, вклучува:
 - а) удели, акции и обврзници на компании и која било друга форма на учество во компании или права што произлегуваат од тоа;
 - б) побарувања во пари и побарувања за извршување определени активности што имаат економска вредност и се поврзани со инвестиција;
 - в) авторски права, трговски знаци, патенти или други интелектуални или индустриски права на сопственост, технички процеси, know-how и goodwill;
 - г) секое право што произлегува од закон или договор, вклучувајќи договори "клуч на рака", концесии, лиценци, овластувања или дозволи за вршење економска активност;
 - д) секој движен и недвижен имот или кои било други сродни права на сопственост, како што се закупи, хипотеки, права на задршка, рачни залози или службености.
3. "приноси" значи износи добиени од инвестиции, а особено, профит, камати, капитални добивки, дивиденди, приходи од интелектуални права и други надоместоци.
4. "без одложување" значи период што е нормално потребен за завршување на неопходните формалности за плаќања надоместок или трансфер на плаќања. Овој период за плаќања надоместок ќе започне на денот на експропријацијата, а за трансфери на плаќања ќе започне на денот на кој барањето за трансфери било поднесено. Овој период во никој случај не треба да биде повеќе од 60 дена.
5. "територија" значи, во однос на секоја договорна страна, копнената територија, внатрешните води и воздушен простор, над кои договорната страна ги остварува, во согласност со меѓународното право, суверените права и јурисдикција.

ЧЛЕН 2

Поттикнување и дозволување на инвестициите

(1) Секоја договорна страна согласно своите закони и прописи ќе ги промовира и дозволува инвестициите на инвеститорите на другата или реинвестирани нема да влијае на нивниот карактер како инвестиција договорна страна.

(2) Секое менување на формата во која средствата се инвестирани, доколку таквото менување е согласно законите и прописите на договорната страна на чија територија е извршена инвестицијата.

ЧЛЕН 3

Третман и заштита на инвестициите

(1) Секоја договорна страна ќе обезбеди за инвестициите на инвеститорите на другата договорна страна праведен и еднаков третман и целосна и постојана заштита и безбедност.

(2) Договорната страна нема да го попречува со неразумни или дискриминаторски мерки раководењето, работата, одржувањето, употребата, уживањето, продажбата и ликвидацијата на инвестициите на инвеститорите од другата договорна страна.

(3) Секоја договорна страна ќе им обезбеди на инвеститорите на другата договорна страна и на нивните инвестиции третман кој не е понеповолен од оној што таа го доделува на сопствените инвеститори или на нивните инвестиции или на инвеститори од која и да било трета земја и на нивните инвестиции, во однос на раководењето, работата, одржувањето, употребата, уживањето, продажбата и ликвидацијата на инвестицијата, во зависност од тоа кој третман е поповолен за инвеститорот.

(4) Ниедна одредба од овој договор нема да биде толкувана така што ќе ја обврзе договорната страна да одобри на инвеститорите од другата договорна страна и на нивните инвестиции сегашна или идна бенефиција, од која и да било корист и третман, приоритет или привилегија што резултира од:

а) какво и да било членство во слободни трговски зони, царински унии, заеднички пазари, економска заедница или мултилатерален договор за инвестиции, или

б) кој и да било меѓународен договор, меѓународен аранжман или домашна регулатива во врска со оданочувањето.

ЧЛЕН 4

Транспарентност

- (1) Секоја договорна страна веднаш ќе ги објави или на друг начин ќе ги направи јавно достапни своите закони, прописи, процедури како и меѓународни договори, што можат да влијаат на примената на Договорот.
- (2) Секоја договорна страна веднаш ќе одговори на конкретните прашања и, на барање, ќе даде информации на другата договорна страна, за прашањата наведени во став (1).
- (3) Од ниедна од договорните страни нема да се бара да доставува или да дозволи пристап до информации врзани за конкретни инвеститори или инвестиции, чие што откривање ќе го попречи спроведувањето на законите или би било спротивно на нејзините закони и прописи за заштита на доверливоста.

ЧЛЕН 5

Експропријација и надоместок

- (1) Договорната страна нема да врши, директно или индиректно, експропријација или национализација на инвестиција на инвеститор од другата договорна страна или да презема мерки што имаат еднаков ефект (во натамошниот текст наведени како "експропријација"), освен:
- а) за цел што е од јавен интерес,
 - б) на недискриминаторска основа,
 - в) согласно законски предвидена процедура, и
 - г) придружена со плаќањето промптен, адекватен и ефективен надоместок во согласност со подолу наведените ставови (2) и (3).

(2) Надоместокот ќе:

- а) биде еднаков на реалната пазарна вредност на експроприраната инвестиција непосредно пред да се изврши експропријацијата. Реалната пазарна вредност нема да одразува каква и да било промена во вредноста што се појавува поради тоа што експропријацијата порано ја станала позната на јавноста.
- б) биде слободно пренослив во земјата назначена од засегнатите побарувачи, во валута во која инвестицијата е извршена или во која и да било слободна конвертибилна валута прифатена од побарувачите.

и се изврши дел од плаќањето. Во случај на одложување, надоместокот ќе се плаќа во износ кој што го става инвеститорот во позиција не помалку povolna од позицијата во која тој би бил ако надоместокот е платен веднаш на датумот на експропријација. За да се постигне оваа цел, надоместокот ќе вклучува камата по важечката комерцијална стапка, меѓутоа во никој случај нема да биде помала од тековната ЛИБОР стапка или еквивалентот на неа, почнувајќи од датумот на експропријација до датумот на фактичкото плаќање.

(3) Инвеститорот, чии инвестиции биле експроприрани, ќе има право, според законот на договорната страна која ја врши експропријацијата, на промптен увид од судска или друга компетентна власт на договорната страна во неговиот случај и во вреднувањето на инвестицијата во согласност со принципите предвидени со овој член.

ЧЛЕН 6

Надоместок на загуби

(1) Инвеститорот од едната договорна страна кој претрпел загуби

врзани за инвестицијата на територијата на другата договорна страна поради војна или друг вооружен конфликт, вонредна состојба, револуција, востание, граѓански немири или друг сличен настан или виша сила на територијата на втората договорна страна, од последнава договорна страна ќе има обезбеден третман, во врска со повратокот, обесштетувањето, надоместокот или друго измирување, а кој не е понеповолен од оној што таа го одобрува на свои инвеститори или на инвеститори од трета земја, во зависност кој е поповолен за инвеститорот.

(2) На инвеститор од договорната страна, кој во кој и да било случај наведен во став (1) претрпел загуба, која резултира од:

а) заплена на неговата инвестиција или нејзин дел од силите или властите на другата договорна страна, или

б) уништување на неговата инвестиција или нејзин дел од силите или властите на другата договорна страна, кое не било неопходно во дадената ситуација,

втората договорна страна, во секој случај, ќе му обезбеди повраток или надоместок кој во секој случај ќе биде промптен, адекватен и ефективен. Резултираките плаќања треба да бидат слободно преносливи.

ЧЛЕН 7**Трансфери**

(1) Секоја договорна страна ќе гарантира дека сите плаќања врзани за инвестиција на инвеститор од другата договорна страна може слободно, без одложување, да се пренесуваат во и вон нејзината територија. Таквите трансфери ќе вклучуваат, особено:

- а) почетен капитал и дополнителни износи за одржување или зголемување на инвестицијата;
- б) приноси;
- в) плаќања извршени според договор, вклучувајќи и договор за заем;
- г) приходи од продажбата или ликвидацијата на сите или некој дел од инвестицијата;
- д) плаќања надоместок според членовите 5 и 6;
- е) плаќања кои произлегуваат од разрешување на спор;
- е) заработувачка или друг надоместок на персоналот ангажиран од странство во врска со инвестиција.

(2) Натаму, секоја договорна страна ќе гарантира дека таквите трансфери можат да се вршат во слободно конвертибилна валута по пазарен курс кој преовладува на датата на трансферот на територијата на договорната страна од која се врши трансферот.

(3) Во отсуство на девизен пазар, курсот што ќе се користи ќе биде најновиот курс за конверзија на валутите во Специјални права на влечење, ако истиот може да се примени.

(4) По исклучок на ставовите од (1) до (3), договорна страна може да спречи трансфер преку примена на еднакви, недискриминирачки и со добра намера мерки за заштита на правата на кредиторите; мерки во врска со или кои обезбедуваат почитување на законите и прописите за издавање; тргување и работење со хартии од вредност; фјучерси и деривати; мерки во врска со изготвување извештаи или записи за трансфер или во врска со кривични прекршоци и наредби или пресуди во управна или судска постапка, доколку таквите мерки и нивната примена не се користат како средства за одбегнување на определбите и обврските на договорната страна според овој Договор.

ЧЛЕН 8

Суброгација

Ако некоја од договорните страни или нејзина овластена агенција исплати плаќање по основ на гаранција или договор за осигурување вклучен во врска со инвестиција на инвеститор на територијата на другата договорна страна, другата договорна страна без предрасуди и без ограничување ќе ги признае правата на инвеститорот според Глава два, Дел I, како и доделувањето на секое право или побарување на таквиот инвеститор на претходната договорна страна или нејзината овластена агенција и правото на првата договорна страна или нејзината овластена агенција да го остварува, по пат на суброгација, секое такво право и побарување до исто ниво како и претходниот сопственик.

ЧЛЕН 9

Други обврски

Секоја договорна страна ќе ги исполнува сите обврски што ги презела во однос на конкретните инвестиции на инвеститори на другата договорна страна.

ЧЛЕН 10

Одбивање на бенефиции

Едната договорна страна може да одбие да ги додели бенефициите од овој договор на инвеститор од другата договорна страна и на неговите инвестиции, доколку инвеститори на недоговорна страна поседуваат или го контролираат првоспомнатиот инвеститор и, ако тој инвеститор нема значајни деловни активности на територијата на договорната страна според чиј закон е тој основан или организиран.

ГЛАВА ДВА:

РЕШАВАЊЕ СПОРОВИ

ПРВ ДЕЛ: Решавање спорови меѓу инвеститор и договорна страна

ЧЛЕН 11

Опфат

Овој дел се однесува на споровите меѓу едната договорна страна и инвеститорот од другата договорна страна, во однос на наводно неисполнување на обврската на договорната страна според овој договор, што причинува штета или загуба на инвеститорот или на неговата инвестиција.

ЧЛЕН 12

Начини за решавање, временски периоди

(1) Таков спор, доколку е можно, би требало да се реши во рок од три месеци со преговори или консултации. Доколку не се реши на овој начин, инвеститорот може да одбере да го поднесе за решавање до:

а) надлежните судови или административни трибунали на договорната страна, страна во спорот; или

б) во согласност со која и да било претходно договорена применлива процедура за решавање на спорови; или

в) во согласност со овој член до:

i) Меѓународниот центар за решавање инвестициони спорови ("Центарот"), основан во согласност со Конвенцијата за решавање инвестициони спорови меѓу држави и државјани од други држави ("Конвенција ICSID"), ако договорната страна на инвеститорот и договорната страна, страна во спорот, се членки на ICSID Конвенцијата; или

ii) Центарот, според правилата Additional Facility кои се однесуваат на администрирањето на процедурите од страна на секретаријатот на Центарот, ако договорната страна на инвеститорот или договорната страна, страна во спорот, но не и двете, е членка на Конвенцијата ICSID; или

iii) Еден арбитер или "ad hoc" арбитражен трибунал основан според правилата за арбитража на Комисијата за меѓународно трговско право при Обединетите нации (UNCITRAL); или

iv) Меѓународната стопанска комора, од еден арбитер или од "ad hoc" трибунал според своите правила на арбитража.

(2) Спорот може да се поднесе за решавање во согласност со став (1) в) од овој член после три месеци од датумот, откако известувањето за намерата било доставено до договорната страна, страната во спорот, но не подоцна од пет години од датумот кога инвеститорот првпат дознал или требал да дознае за настаните кои го покренале спорот.

ЧЛЕН 13**Согласност на договорната страна**

1. Секоја договорна страна со ова дава безусловна согласност за поднесување на спорот до меѓународна арбитража во согласност со овој Дел.
2. Согласноста наведена во став (1) од овој член имплицира откажување од барањето да се исцрпат внатрешните административни или судски постапки.
3. Инвеститорот може да одбере да го поднесе спорот за решавање според член 12 став (1) в) сè додека нема одлука од прва инстанца во постапките според член 12, став (1) а).

ЧЛЕН 14**Место на одржување арбитража**

Секоја арбитража од овој Дел, по барање на која и да било страна во спорот, ќе се одржи во држава која е членка на Њујоршката конвенција. Побарувањата поднесени на арбитража од овој Дел ќе се сметаат дека произлегуваат од комерцијални врски или трансакции во смисла на член 1 од Њујоршката конвенција.

ЧЛЕН 15**Надоместок**

Договорната страна нема да наведе како одбрана, противбарање, право на пребивање или некоја друга причина, дека обесштетувањето или друг вид на надоместок за сите или за дел од наводните штети биле добиени или ќе бидат добиени во согласност со договорот за гаранција или осигурување.

ЧЛЕН 16**Право кое ќе се применува**

- (1) Трибуналот основан според овој Дел ќе одлучи за спорот во согласност со овој договор и применетите правила и принципи на меѓународното право.
- (2) Прашањата во спорот според член 9 ќе треба да се решат, во отсуство на друг договор, во согласност со законот на договорната страна, страна во спорот, законот кој го опфаќа овластувањето или договорот и слични правила на меѓународното право онаму каде што можат да се применат.

ЧЛЕН 17

Одлуки и спроведување

(1) Арбитражните одлуки ќе бидат конечни и обврзувачки за страните во спорот.

(2) Секоја договорна страна ќе обезбеди ефикасно спроведување на одлуките во согласност со овој член и ќе ги спроведе без одложување таквите одлуки донесени во постапка во која таа е страна.

ВТОР ДЕЛ : Решавање на спорови меѓу договорните страни

ЧЛЕН 18

Опфат, консултации, посредништво и помирување

Споровите меѓу договорните страни што се однесуваат на толкувањето или примената на овој договор ќе се решаваат, колку што е можно, пријателски или преку консултации, посредништво или помирување.

ЧЛЕН 19

Започнување на постапката

1. По барање на едната договорна страна, спорот кој се однесува на толкувањето или примената на овој Договор може да се поднесе до арбитражен трибунал за одлука, не порано од три месеци, откако таквото барање било доставено до другата договорна страна.
2. Договорна страна не може да иницира постапки според овој Дел за спор кој се однесува на повредување на правата на инвеститорот, кој спорот го поднел за решавање до арбитража според Глава II, Дел Втор на овој Договор, освен ако другата договорна страна не се придржувала и не се однесувала според пресудата донесена за тој спор или тие постапки завршиле без решение од страна на арбитражниот трибунал за барањето на инвеститорот.

ЧЛЕН 20**Основање на трибуналот**

(1) Арбитражниот трибунал ќе се основа "ад хоц" на следниов начин:

Во рок од 30 дена по приемот на барање за арбитража, страните во спорот ќе назначат со договор тричлен трибунал и ќе назначат еден од членовите како претседавач кој ќе биде државјанин на трета држава која одржува дипломатски односи со двете договорни страни. Освен во принуден случај, членовите ќе бидат лица предложени од генералниот секретар на ICSID.

(2) Ако не се запази периодот одреден во став (1) од овој член, која и да било од договорните страни може во отсуство на друг договор, да го покани Генералниот секретар на ICSID да ги изврши потребните назначувања.

(3) Членовите на арбитражниот трибунал ќе бидат самостојни и непристрасни.

ЧЛЕН 21**Право кое се применува**

Арбитражниот трибунал ќе одлучува за спорите во согласност со овој договор и применливите правила и принципи на меѓународно право.

ЧЛЕН 22**Одлуки**

Арбитражната одлука ќе биде конечна и обврзувачка за страните во спорот.

ЧЛЕН 23**Трошоци**

Секоја страна ќе го плати трошокот за своето застапување во постапката. Трошокот на трибуналот ќе биде подеднакво платен од страните, освен ако трибуналот не наложи поинаку да се поделат трошоците.

ЧЛЕН 24

Правила за постапката

За сите други прашања, трибуналот ќе ги дефинира сопствените правила на процедура, освен ако договорните страни не одлучат поинаку.

ЧЛЕН 25

Спроведување

Паричните одлуки кои не биле реализирани во рок од една година од датумот на одлуката можат да се спроведат во судовите на која и да било договорна страна која има јурисдикција над средствата на страната која не ги исполнила обврските.

ГЛАВА ТРИ: ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

ЧЛЕН 26

Примена на Договорот

Овој договор ќе се применува на инвестициите извршени на територијата на едната договорна страна во согласност со нејзиното законодавство од страна на инвеститорите на другата договорна страна, како пред, така и по стапувањето на сила на овој договор, но нема да се применува на инвестициите кои подлежат на постапката за решавање спорови според Договорот меѓу Република Австрија и Социјалистичка Федеративна Република Југославија за поттикнување и заштита на инвестициите, потпишан на 25 октомври 1989 година, што ќе продолжи да се применува сè до решавањето на спорот.

ЧЛЕН 27

Консултации

Секоја договорна страна може да ѝ предложи на другата договорна страна консултации за кое и да било прашање во врска со овој договор. Консултациите ќе се одржат во време и место договорени преку дипломатски канали.

ЧЛЕН 28

Станување во сила и времетраење

(1) Договорните страни засмно ќе се известат кога ќе се исполнат условите кои согласно со националното законодавство се неопходни за станување во сила на овој договор. Договорот ќе стапи во сила шессет дена по датумот на последното известување.

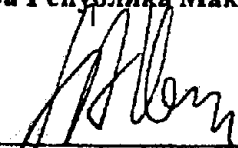
(2) Овој договор ќе важи десет години. Потоа ќе продолжи да важи за неопределен период и може да се откаже од која и да било од договорните страни дванаесет месеци по доставувањето на писменото известување преку дипломатски канали.

(3) Во поглед на инвестициите извршени пред датумот на престанувањето на примената на овој договор, одредбите од членовите од 1 до 27 од овој договор ќе продолжат да важат за следниот период од десет години од датумот на прекинот на овој договор.

(4) На датумот на станување во сила на овој договор, Договорот меѓу Република Австрија и Социјалистичка Федеративна Република Југославија за поттикнување и заштита на инвестициите, потпишан на 25 октомври 1989 година ќе престане да важи, освен за инвестициите во врска со кои се води постапка за решавање на спор согласно член 26 од овој договор.

Договорено во Виена, на 18 март 2001 година, во дупликат, на, на македонски, германски и на англиски јазик, при што сите текстови се подеднакво автентични. Во случај на разлика во толкувањето, ќе се применува англискиот текст.

За Република Македонија

д-р Срѓан Керим

За Република Австрија

Бенита Феро Валднер